

KUŽIŠ ?!

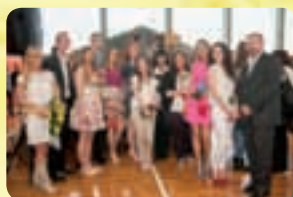
LIST ZA MLADEŽ - 12. LIPNJA 2015. - BROJ 92-93

ISSN 1452-9181 - ISSN SR - ID 222583303

Foto: Tatjana Antunović

IZDVAJAMO:

TEMA:
Maturanti – 4-5

REPORTAŽA:
**Susret
ministranata – 9**

FENOMEN:
**Mali pokretni
domovi – 8**

GLAZBA:
Auguste – 20

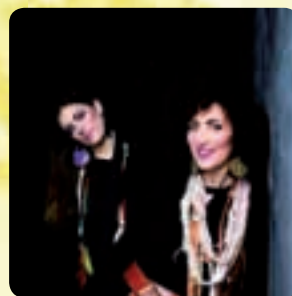

FOTO MJESECA

Na licu mjesta – susret s Papom

KUŽIŠ ?!

List je besplatan

Osnivač:

NIU »Hrvatska riječ«

Nakladnik:

NIU »Hrvatska riječ«

Trg cara Jovana Nenada 15/II

24000 Subotica

Za nakladnika:

Ivan Karan

Urednik izdanja:

Davor Bašić Palković

Suradnici:

Ana Ivković, Ivan Kovač,

Ivana Rudić, Nevena Balažević,

Donna Diana Prčić,

Antonija Dević

Lektura:

Nikolaj Vasiljčuk

Korektura:

Mirko Kopunović

Tehnički prijelom:

Thomas Šujić, Jelena Ademi

Fotografije:

Antonija Sudarević, Vedran Jegić

E-mail:

kuzis07@gmail.com

Web:

www.hrvatskarijec.rs

Tisak:

»Rotografika« d.o.o. Subotica

List izlazi uz potporu

Tajništva za kulturu i javno

informiranje Autonomne

Pokrajine Vojvodine,

kao i uz povremenu potporu

Ministarstva kulture

Republike Srbije

Nevena Balažević

Brzo i lako do »sreće«?

Prije nekoliko dana, nakon uspješno napisanog kolokvija, sjela sam s dvjema prijateljicama na kavu. Kako to obično biva, jedna drugoj smo se žalile na previše obveza i ispita koji nas očekuju u idućem razdoblju. Listajući svaka svoj planer, došle smo do zaključka kako imamo još samo jedan slobodan vikend prije nego nas ispiti počnu pritiskati sa svih strana. Ponukane tim zaključkom, došle smo na ideju otići na Cres na nekoliko dana kako bismo skupile energiju za nadolazeći period. Euforija nas je obuzela u trenu, te je cijeli vikend na primorju bio izorganiziran u dvadeset minuta. Na Mateino pitanje hoće li dijeta uroditi plodom u pet dana, Ana i ja smo prasnule u smijeh. Složile smo se kako pet dana definitivno nije dovoljno za dovesti tijelo u formu.

Međutim, što zapravo znači »biti u formi«? Je li dovoljna ispravna prehrana i redovita fizička aktivnost? Ja bih rekla da jest, ali masovni mediji šalju drugu poruku. Od prije mjesec dana, kako se ljeto približavalo, društvene mreže, televizija i radio postali su preplavljeni savjetima za mršavljenje, uklanjanje celulita, te savršenim kupaćim kostimima koji sakrivaju »nesavršenosti« tijela. Naslov svakog od takvih članaka sadržavao je rečenice poput: »Ovo morate isprobati!«, »Sakrijte nedostatke!«, te »Brzo i lako do savršenog tijela!«. Moja instinktivna reakcija kada vidim takve naslove ili reklame jest da ih preskačem i zaobilazim. Sami naslovi šalju vrlo pogrešnu poruku, koja je, pritom, uvredljiva. Naslovi takvog tipa nameću pogrešnu koncepciju ljepote/ružnoće i savršenosti/nesavršenosti. Ne vidim razlog zbog kojeg bi se itko trebao sramiti svojega tijela. Osim što šalju pogrešnu poruku i nameću kriterije ljepote iružnoće, naslovi takvog tipa mogu ozbiljno utjecati na psihi adolescenata koji se tek formiraju i pripremaju za ulazak u svijet odraslih. Nadodamo li tome činjenicu da se reklamne kampanje toga tipa rade isključivo u svrhu profita, ostaje nam da se zapitamo dokle je čovječanstvo došlo. Je li moguće da je igranje na kartu labilnih ili u blažoj verziji, nesigurnih osobnosti legitiman i legalan način zarade? Legalan, nažalost, jest, ali legitiman nije. Barem ne iz moje perspektive. Što je onda rješenje? Rješenje leži u skidanju maski s reklama koje ljepotu definiraju u okvirima ravnog trbuha i tankih nogu. Rješenje je na bilbordima, društvenim mrežama i televizijskim reklamama predstaviti žene i muškarce koji su po uvriježenim društvenim standardima »prosječni«. Ideja bi trebala ići u smjeru da se osvijeste ljudi koji misle kako će »sreću« postići prateći upute masovnih medija. Svakoga treba osvijestiti kako ne postoji jedinstveni naputak za postizanje sreće i zadovoljstva. Kada bi svatko imao hrabrosti djelanci ovog konzumerističkog svijeta više ne bi imali nikakvu funkciju.

S time na umu, Matea, Ana i ja pakiramo stvari i odlazimo na Cres. Celulit i kupaći kostimi od prošle sezone nas ne brinu. Cilj nam je provesti vikend zabavljajući se i crpiti energiju sunca i mora kako bismo bile spremne za sve izazove koji nas u dolazećem razdoblju očekuju.

Najjači opstaju!

Mi smo 4. f, još jedna generacija hrvatskog odjela koja odlazi iz Gimnazije »Svetozar Marković« u Subotici. Naslov ovoga članka potpuno nas opisuje, na početku ovog našeg druženja bilo nas je dvadeset i petero, a na kraju nas je u odjelu ostalo jedanaestero. Mi smo: **Tanja, Vedran, Filip, Nataša, Karla, dvije Marije, dvije Martine, Nada i Deniza**. Razrednik nam je bio **Endre Joó**.

Dobar izbor

Vjerojatno biste željeli čuti naše doživljaje tijekom ove četiri godine i kako je to pohađati Gimnaziju. Ovako, ako buduće generacije čitaju ovo i razmišljaju o tome je li pametno upisati ovu školu, reći ću samo jedno: možda i nije, ali je sigurno najpametniji izbor koji imate u ovom gradu. Ne želimo i nećemo pisati kako je ova škola idealna, jer ništa na ovome svijetu

nije idealno, ali na kraju ipak iz nje izađete s određenim znanjem.

Opisati ove četiri godine nije lako, jer sve ono što se događalo ne može se tek tako opisati. Od prve godine imali smo par baš odličnih učenika (iako bi pravilnije bilo napisati u ženskom rodu), ali imali smo naravno i onih prosječnih. No, to kakav je tko bio, kakve je tko ocjene imao, sve to skupa na kraju uopće nije važno. Na kraju ostaju samo naša sjećanja na ovu školu, bila ona pozitivna ili negativna, ali uvijek ćemo ih se rado sjećati, jer ipak smo upoznali puno dobrih prijatelja koji će nam ostati za cijeli život.

Planovi za budućnost

Naše želje glede buduće profesije su veoma različite. Od učitelja, preko liječnika i glumca do psihologa. Na prvome mjestu tu je naš »heroj«, djevojka koja je kad god

je trebalo odložiti neki kontrolni zadatak ili odgovaranje bila ta koja se zalagala za cio razred, pa je zato i dobila taj nadimak. Njeno ime je Karla. Od kada zna za sebe, ona se bavi glumom i želi upisati akademiju. Bila joj je želja upisati je u Zagrebu, ali pošto u ljetnom roku nema smjer glume, odlučila je probati prvo u Novom Sadu i mi je svi u tome podržavamo i želimo joj svu sreću. Zatim su tu naše Marije. »Njemica«, koja od svoje pete godine vlada njemačkim jezikom kao da joj je materinski, Marija

Natjecanja

Marija Sudarević je ove godine sudjelovala na državnom natjecanju iz njemačkog jezika. Karla Rudić je ove godine osvojila plasman na Pokrajinsku smotru recitatora. A sjetimo se i prvog razreda kada je Nataša Kovačević sudjelovala na okružnom natjecanju iz povijesti.

Sudarević, koja želi upisati njemački jezik i književnost na Filozofskom fakultetu u Novom Sadu. Prva želja Marije Sekereš bila je upisati Pedagoški fakultet u Somboru, ali se kasnije predomislila i odlučila za Poljoprivredni fakultet u Novom Sadu, smjer fitomedicina. Nakon dvije Marije dolazi jedna od Martina. Martina Vojnić Tunić je veoma ambiciozna djevojka. Ona želi otići u Norvešku i tamo studirati. Mi-jenjala je želje glede studija, a na kraju je odlučila upisati genetiku na Medicinskom fakultetu. Druga je Martina Vujković Lamić. Njen plan bio je upisati Pedagoški fakultet u Osijeku i za to se i pripremala, ali pošto je došlo do nekih problema, neće

moći polagati državnu maturu u ljetnom roku, nego mora čekati jesenski. Ali do jesenskog roka probat će realizirati plan B, a plan B jest Pedagoški fakultet u Somboru, a poslije tko zna, možda i ode u Osijek. Njezina kolegica iz klupe Tanja želi upisati Učiteljski fakultet u Somboru. Zatim dolazi naša »pekarka«, Deniza. Budući da njeni roditelji imaju pekarnicu, povremeno nam je, kad se sjeti, donosila pecivo za užinu. Ona želi upisati višu kozmetičku školu u Beogradu i jednoga dana otvoriti salon ljepote. U razredu imamo još dvije cure, Nadu i Natašu. Obje žele upisati fakultete u Novom Sadu. Jedna želi studirati logopediju, a druga psihologiju. I na samome

kraju, tu su naši dečki. Filip i Vedran. Filipova je želja ostati u Subotici i upisati Višu tehničku školu dok Vedran želi upisati povijest u Hrvatskoj.

I na kraju, samo da spomenemo da svi imamo i jedan isti plan, a to je da se za pet godina ponovno okupimo, prošećemo kroz školu, prisjetimo uspomena i sjednemo u klupe baš kako smo do nedavno sedjeli. Iako je gimnazija kao škola teška i veoma zahtjevnja, teško nam je napustiti ju i nikada više ne ući u nju kao učenici. Svaki put kada pomislimo na to progutamo ogromnu knedlu, zadržimo suze i kažemo sebi – idemo dalje!

M. V. L. / K. R.

SREDNJA POLITEHNIČKA ŠKOLA U SUBOTICI

Novi maturanti iz hrvatskih odjela

Još jedna, ovoga puta druga po redu generacija učenika – maturanata koji su nastavu slušali na hrvatskom jeziku nadavno je »izišla« iz srednje Politehničke škole u Subotici. U pitanju su dva odjela: S3-8 obrazovnoga profila – izvođač finalnih proizvoda od drveta i GI4/6 obrazovnoga profila – izvođač instalaterskih i završnih građevinskih radova. U odjelu S3-8 maturiralo je četvero učenika, a u odjelu GI4/6 14 učenika.

Matursku večer oba su odjela proslavila prije dva tjedna, 29. svibnja, u restoranu »Spartak« u Subotici. Razredni starješina S3-8 bio je **Dragan Ćirović**, a odjel GI4/6 vodila je nastavnica **Silvia Juhas-Patarčić**.

»Kao i svaki drugi odjel i ovaj je ispunjen ljudima različitog karaktera, od onih mirnih i pomalo povučenih, pa sve do onih nemirnih i onih koji nameću svoju volju pa

ponekad profesore dovode do ruba živaca. Sve skupa, odjel zbraja u sebe interesantne i čudne ljude, čudnu družinu koja se sama od sebe sastala. Verujem da će se učenici jedno vreme družiti, ali da će se ipak vremenom družba raspasti kako zbog školovanja, tako i zbog ostalih razloga«,

kaže Silvia Juhas-Patarčić, razrednica odjela GI4/6.

Uskoro će upis u novi odjel na hrvatskom nastavnom jeziku, koji u Politehničkoj školi starta od jeseni – u pitanju je obrazovni profil tehničar tiska, a prima se tridesetero učenika.

K. U.

S3-8

GI4/6

OSJEĆANJA

Ljubomora

*Ljutnja nije primarni osjećaj u ljubomori.
Ljubomora se definira kao specifični osjećaj straha*

Znamo da su o ljubavi pisani romani, snimani filmovi, da je to omiljena tema pjesama, no po popularnosti ništa manje ne zaostaje ni ljubomora. **Severina** kaže: »Ljubomora, ljubomora to je ljubav, to se tako mora« i ako pogledamo поближе značenje složenice »ljubomora« (ljubav + moriti) zaključujemo da je to u stvari stanje kada nas ljubav mori (muči, ubija...). I, tako, bez ljubavi nema ljubomore, jer je ljubomora osjećaj koji se javlja isključivo u odnosu ljubavi.

Ono s čim se ljubomora često brka jest zavist. Pa tako i rječnička natuknica ljubomoru objašnjava kao: 1) osjećaj duševne boli onoga koji sumnja u osobu od koje traži vjernost i 2) osjećaj suparništva u odnosu prema drugim osobama, na poslu, u traženju uspjeha, koristi itd. (Ljubomora u poslu). Pri tomu bi za navod pod 2) pravilnije bilo reći zavist.

Zašto se javlja ljubomora?

Kada zamišljamo ljubomoru, u glavi nam se često jave slike osobe koja u ljutnji viče, razbija, tuče se... No, ipak ljutnja nije primarni osjećaj u ljubomori. Ljubomora se definira kao specifični osjećaj straha. Ljubav je, kako objašnjava **Zoran Milivojević** u svojoj knjizi »Emocije«, ekskluzivan osjećaj kojeg osjećamo prema jednom objektu ili prema nekoliko njih (uglavnom manjem

broju), no kada se javi strah da bi voljena osoba mogla zavoljeti nekog drugog – to je onda ljubomora.

Što je veća ljubav, veća je i ljubomora?

To je svakako jedna od najčešćih zabluđa, a javlja se kada osoba izjednačava ljubav i ljubomoru. Često takve osobe i nalaže iznimno ljubomorne partnere, jer jedino u takvom odnosu znaju da su voljene.

S druge strane, ima i onih kojima ljubomora znači posvemašnje isključivanje ljubavi. Takve će osobe često i pri najmanjem znaku partnerove ljubomore raskidati vezu, smatrajući da ih partner ne voli. Naravno, u oba opisana slučaja riječ je o patologiji.

Je li ljubomora normalna?

Ljubomora se prirodno javlja. Najčešće ju prvi puta osjetimo dok smo djeca i to kada dobijemo brata ili sestru ili ako roditelji posvećuju pažnju nekome drugom. Strah od gubitka ljubavi javlja se u svim čvrsto povezanim grupama, a što je osoba nesigurnija u ostvareni ljubavni odnos, to će joj prag tolerancije na ljubomoru biti niži (brže će javiti ljubomora).

S druge strane, narcisoidne osobe rijetko mogu i zamisliti da bi partner mogao poželjeti bilo koga osim njih i stoga često

ne opažaju situacije u kojima se netko drugi udvara njihovom partneru.

Različite situacije javljanja

»Ljubomorni ljudi su problematični za druge, ali muka za same sebe«, kazao je **William Penn**.

Ima i onih koji su ljubomorni uvijek i sa svakim partnerom, te u različitim situacijama kada za to i nema stvarnog povoda. Kod njih se ljubomora javlja u svim životnim razdobljima i za njih se može reći da im je ljubomornost karakterna crta. Njihova ljubomora je često reaktivna ili fantazmatska – za nju nema stvarnog razloga, ali osoba procjenjuje neku situaciju kao mogućnost da njihova voljena osoba usmjera ljubav prema drugome.

S druge strane, postoji i adekvatna ljubomora – odnosno ljubomora s razlogom, kada je situacija stvarno takva da je moguće da voljena osoba svoju ljubav pokloni nekome drugom.

I, na kraju, tko je ljubomorniji - muškarci ili žene? Iz literature, poslovice, šala - dalo bi se zaključiti da su žene one koje su ljubomornije od muškaraca, no stvarnost pokazuje drugu i to vrlo mračnu sliku – žene su u velikom broju žrtve i to često upravo ljubomornih partnera. I dok ljubomora može biti pokazatelj ljubavi, nasilje to nikada nije.

Marina Balažev

UPOZNAVANJE SEBE

Otkrivanje jedinstvenosti

U mnoštvu naših različitosti i jedinstvenosti, najvažnije je otkriti svoje potencijale i pronaći prostor gdje će upravo oni doći do izražaja, gdje će biti potrebni i gdje ćemo ih moći razvijati

Šljajući, vidjet ćemo da i mi imamo ponuditi nešto što drugima može zatrebati. Također, lakše ćemo prihvatiti vlastite slabosti jer počinjemo shvaćati da su i tuđi talenti dani svima na korist, pa i nama.

Zamkama našoj jedinstvenosti ni tada nije kraj. Iako vidimo svoje potencijale i jake strane, može se dogoditi da oni nisu ti koje nam društvo nameće kao ključ uspjeha. Iako znamo da imamo svoje posebne talente, mi bismo ih ponekad radije zamijenili drugima. Tako na primjer, osobina dobrog slušanja neće uvijek biti na cijeni kao talent vođe. Ipak, zamislimo svijet ispunjen samo ljudima koji posjeduju osobine i sposobnosti koje traži svijet marketinga i medija. Vjerojatno bi nam vrlo brzo uvidjelo potrebu za svim onim skrivenim i tihim talentima.

Otkriti svoje potencijale

U mnoštvu naših različitosti i jedinstvenosti, najvažnije je otkriti svoje potencijale i pronaći prostor gdje će upravo oni doći do izražaja, gdje će biti potrebni i gdje ćemo ih moći razvijati. Naš je svijet sličan orkestru gdje svaki instrument ima svoju partituru. Možda nam se čini da naša melodija nije ni po čemu značajna, da imamo previše pauza ili da bismo se na drugom mjestu bolje iskazali. No, dok mi tako razmišljamo, propuštamo priliku ispuniti zadatke koji čekaju baš na nas. Dok zavidimo na tuđim sposobnostima, ne prepoznavamo vlastite i ne uspijevamo ih razvijati. No, oni su nam povjereni ne samo radi nas samih, nego i radi svih onih oko nas kojima će zatrebati baš naš talent. Zbog svega toga, vjerujemo da su svi naši talenti, vještine i područja interesa ovdje zato da ostvarimo svoje potencijale, damo svoj doprinos drugima i tako ostvarimo svoj život.

Ana Ivković

U poznavanje sebe jedan je od najvažnijih procesa kojim se možemo svjesno ili nesvjesno baviti čitavog života. Jedan od načina na koji otkrivamo svoju jedinstvenost i prepoznavamo svoju različitost je suživot s drugima. U kontaktu s drugim mi primjećujemo kako smo u pojedinim stvarima različiti ili slični. Tako nam drugi često služe kao zrcala u kojima prepoznavamo i vlastite postupke, osjećaje i načine ponašanja. Osim sličnosti, u interakciji s ljudima oko sebe, uočavamo i razlike i tako stječemo dojam o vlastitoj posebnosti. Ipak, često se događa da umjesto da nas ta spoznaja čini zadovoljnim i ispuni osjećajem samopouzdanja, ona nas vodi u nezadovoljstvo. Gledamo tuđe postupke, sposobnosti, talente, znanja ili načine ponašanja i počinjemo misliti da ih treba kopirati. Dobro je vidjeti bogatstvo u tuđim sposobnostima, talentima ili temperamentima, ali to ne smije voditi u omalovažavanje vlastitih mogućnosti i osobne jedinstvenosti.

Uspješno i neuspjelo »kopiranje«

No, ovakav nas način razmišljanja počinje pratiti još od prvih dana škole. Dok se od nas tražilo da svi rješavamo zadatke na isti način, postićemo dobre rezultate u

svim područjima i pokazujemo zanimanje za iste teme u istom trenutku, već tada smo poželjeli »kopirati« one dobre učelnike. Mnogi su se lako pronašli u sadržaju koji im se nudio, ali mnogo je i onih koji u ponuđenim, ili bolje rečeno, zahtijevanim područjima, nisu mogli ostvariti svoje potencijale. Možda je bio problem u pristupu, motivaciji, nedostatku zanimanja ili talenta, ali takve priče obično su završavale gubitkom vjere u svoje sposobnosti, povlačenjem u sebe ili zanemarivanjem ostalih talenata. Svi znamo kako smo upravo onim predmetima koji su nam teško išli morali posvećivati najviše vremena, a ono u čemu smo pronalazili zadovoljstvo u učenju i razvijanju sposobnosti često je ostalo zanemareno.

Neprepoznavanje

Drugi problem koji nas prati u otkrivanju svojih talenata i razvijanju sposobnosti često je neprepoznavanje. Ono što nama ide od ruke, što radimo s lakoćom i u čemu uživamo, mi smatramo da je normalno i često uzimamo zdravo za gotovo. Za rasvjetljavanje ove zablude dobro je okrenuti se oko sebe i vidjeti kako nije svima dano ono što mi imamo, kao što tako lako vidimo da drugi imaju nešto što mi nemamo. Tako razmi-

NOVI TREND STANOVANJA

Naš život, ideje, odluke, želje djelomično su i tvorevina društva u kojem živimo. Nikada nismo bili sigurniji u svoju slobodu, a zapravo smo ograničeni sa svih strana i promatrani sa svih strana. Idole pronalazimo u bogatijim i naprednijim zapadnim zemljama. Kopiramo tamošnje trendove, pa tako patimo od shoppingholizma, opsjednuti smo cipelama, skupim autima, maštamo o velikim uspjesima i životu u Velikoj jabuci. Svijet je postao selo, jedino je način komunikacije drugačiji nego u tradicionalnom selu, nema dovikivanja s praga na prag, s brda na brdo, globalno selo svoje ideje prenosi tweetovima i ostalim načinima komunikacije na platformama društvenih mreža.

Međutim, usprkos dominantnim načinima života, društvo iznjedrava i potpuno drugačije ideje i individualce. U nekom od prijašnjih brojeva pisala sam o volontiranju na organskim farmama diljem Europe, isto tako sam obrađivala temu cikloturizma, a u ovom članku obradit ću srodnu temu – malih pokretnih domova, odnosno ideje koja povezuje skromnost, energetska neovisnost, samoodrživost, svijest o ekologiji, te povratak nekim »zastarjelim« idejama.

Preispitivanje načina življenja

Mrežna stranica malipokretnidom.com daje idealno objašnjenje istoimenog fenomena »tiny mobile home«. To je pojam kojim se opisuje »novi« trend stanovanja i redukcije životnog stambenog prostora, kroz istovremeni pokušaj povećanja kvalitete života. Ukratko, to je situacija u kojoj se domitelj odlučuje odreći pojedinih komfora građanskog življenja i u praksi preispitati svoje životne potrebe i vezu sa svojom okolicom i zajednicom. Motivacija za odabir ovakvog načina življenja svakako ovisi od pojedinca do pojedinca. Motiv se može javiti zbog ogorčenosti izazvane konzumerističkim načinom života. Ili zbog želje da se umanje troškovi življenja, zbog potrebe vraćanju iskonskim vrijednostima i prvenstveno svome duhu.

Sam čin odlaska u neku novu, zapuštenu sredinu u svom pokretnom minijaturalnom domu možda većini zvuči suludo. Nekim elementima podsjeća na Tarzana i Robinsona i sve one avanturističke romane koje smo čitali dok smo bili djeca. No, činjenica je da čovjek sebe oduvijek propituje, propitivanje našeg načina života i našeg

Mali pokretni domovi

Ljudi se odlučuju odreći pojedinih komfora građanskog življenja te u praksi preispitati svoje životne potrebe i vezu sa svojom okolicom i zajednicom

suživota s prirodom je neophodno, ukoliko želimo opstati u toj simbiozi. Jer, u krajnoj liniji priroda može bez nas, ali mi nikako ne možemo bez nje.

Prostor za življenje

Ovi mali pokretni domovi nastaju adaptacijom kamp kućica, autobusa, vagona u kojima su se prevozile ovce, u biti možete bilo što pretvoriti u vaš prostor za življenje. Što ovaj pokret čini toliko drukčijim svakako je ekonomičnost, cijene adaptacije su u usporedbi s izgradnjom kuće mizerne. Također tu je i činjenica da se možete seliti kad poželite, da vas ništa ne veže za određenu lokaciju, ali tu se javlja maleni problem s našim zakonima, kao i obično, Naime, zakon dozvoljava kampiranje, pod što su svrstane i pokretne kućice, samo u

službenim kampovima i na mjestima koje lokalna samouprava odredi kao »mjesto za kampiranje izvan kampova«. S obzirom na instalacije koje su izvodive na tim domovima, većina njih troši izrazito malo energije, a i nekako je nelogično da će osoba koja izabere život u malom pokretnom prostoru imati i očekivati potrošnju ogromne količine energije.

Ukoliko želite ovakvu kućicu na našim prostorima, najjednostavnije je planirati izgradnju kuće na platformi kamp kućice, kako iz svog iskustva za portal h-alter govori **Ivan Uravić**, ponosni vlasnik jedne takve kuće. Izgradnju treba uskladiti s pravilnicima poput onoga koji se tiče tehničkih uvjeta vozila u prometu na cestama, kako biste uopće mogli registrirati svoj dom.

Ivana Rudić

REPORTAŽA IZ SRIJEMSKE MITROVICE

Susret ministranata Srijemske biskupije

S stigao je i taj dugo očekivani dan, dan kojem se svaki ministrant raduje, susret ministranata. Oko 150 mladih ministranata s područja Srijema uputilo se u subotu, 30. svibnja, sa svojim svećenicima i vjeroučiteljima put Srijemske Mitrovice u župu sv. Dimitrija. Vedri i nasmijani ministranti počeli su pristizati već u rane sate, a čim su se okupili susret je počeo slavljenjem Boga, tijekom svete mise koja je održana u župnoj crkvi svetog Dimitrija, a koju je predvodio vlč. **Mario Paradžik**, povjerenik za ministrante u Srijemskoj biskupiji, u konceleciji s ostalim svećenicima. U uvodu je vlč. Mario Paradžik pozdravio nazočne svećenike i ministrante, te naglasio kako je velika radost vidjeti toliki broj ministranata, što je ujedno i odraz revnosti župnika Srijemske biskupije, kao i pokazatelj dobre suradnje i mudrosti roditelja.

U svojoj je propovijedi vlč. Paradžik naglasio kako je radost za oltarom imati mirne, pobožne i pažljive ministrante i kako bi sveta misa »stradala« kad ne bi bilo ministranata. Svojom prisutnošću, veseljem i pomoći ministranti upotpunjuju veliku kršćansku obitelj, a to je sv. Crkva. »Budite ponosni što ste ministranti, što ste prvi pomagači kod oltara, i naučite se i za kasniji svoj život, ljubiti Crkvu, pohađati sv. misu i pratiti je s razumijevanjem i pažnjom, te ostati vjerni Isusu, našem Spasitelju.«

ZANIMLJIVE IGRE

Nakon mise počeo je najveseliji dio susreta, natjecanje u raznim igrama. Mini-

i pjevali, a ono što je najvažnije jest da su se svi međusobno družili i stekli nove prijatelje.

OKRJEPA I MEDALJE

Nakon igre, bilo je vrijeme okrjepe. Mladi iz mitrovačke župe upriličili su »ručak na otvorenom«, a potom je uslijedila podjela zlatnih medalja najuspješnijim ministrantima. Izgleda da su mitrovački ministranti veoma dobro utrenirani pošto su oni već drugu godinu zaredom odnijeli najveći broj medalja, a i ovogodišnji pehar je ostao u Srijemskoj Mitrovici. Mladi ministranti su se umorni, ali veoma sretni i raspoloženi oprostili od ovogodišnjeg susreta i svojih starih i novih prijatelja i krenuli svojim domovima. Sudeći po njihovim dojmovima, ovaj će susret ministranata dugo pamtit, te će se s nestrpljenjem iščekivati sljedeće ovakvo okupljanje.

Ana Dujić

Moji planovi za budućnost

Svi smo znali da jednom mora doći i taj dan kada će se srednja škola završiti. U moru obveza i zadataka kroz koje plivamo svakoga dana, često ne primjećujemo kako vrijeme neminovno prolazi, a kroz svakodnevne zadaće nas priprema za nove izazove koji slijede.

Trenutačno se nalazimo u momentu kada se jedno poglavlje života završava, a novo otvara. Svaki put kada je potrebno otvoriti novi list papira, kao i kada se nalazi pred vratima nepoznatog, u čovjeku se javlja određena doza straha i opreza, ali isto tako i nada da će sve proteći po planu. Dvije oprečne sile, nada kao pogled u novi svijet i strah kao zaštitnik, su ono što nudi čovjeku mogućnost da vjeruje i bude dosljedan svojim idealima i konkretnim ciljevima. U suvremenu društvu mjerila uspjeha se često svode na ljestvice materijalne prirode. Svjedoci smo vremena u kojem novac igra značajnu ulogu u čovjekovu životu. Naravno, daleko od toga da nije potreban, ali kada postane glavna preokupacija, narušava se ravnoteža između duhovnog i materijalnog, koja je neophodna da bi čovjek opstao u društvu, s jedne strane da bi održao svjesnost o osobnoj vrijednosti, neprocjenjive vrijednosti života i moralnih principa, a s druge strane da bi osigurao ono što mu je potrebno u materijalnom smislu. Evidentno je da se, ukoliko ovo drugo postane dominantni smisao samoaktualizacije, čovjekov karakter lako pretvara u zgrtački. Dakle, kada govorimo o planovima za budućnost oni trebaju biti usmjereni prema samoostvarenju, u smislu profesije i određenog položaja u društvu, ali isto tako bi trebali podrazumijevati razvoj pojedinca u čovjeka, u pravom smislu te riječi. Ako je čovjek ponajprije u suglasju s osobnim sustavom vrijednosti, unutarnjim svijetom, neće mu biti teško ostvariti ono što se od njega očekuje. Znanje je moć koja otvara sva vrata – izreka je koja u sebi nosi veliku istinu. Od davnina je čovjek upirao pogled u visinu, tražio odgovore na pitanja, a kako je vrijeme protjecalo, počeo je uviđati neke primarne zakonitosti koje su vodile prema daljnjem nezaustavljivom usloznavanju.

Danas nam je mnogo toga poznato i dostupno. Zahvaljujući razvijenom sustavu znanosti način života nam je umnogome olakšan. Znanje je ključ za razumijevanje sebe, svojih sposobnosti, kao i vanjskog svijeta. Moj plan za budućnost jest upravo stjecanje znanja uz pomoć kojeg ću tražiti odgovore i upoznavati nepoznato u oblasti profesije kojom ću se baviti. Željela bih to znanje iskoristiti radi sudjelovanja u suvremenim tijekovima, konstantno istraživati, jer radost koju doživimo prilikom razumijevanja do tada neshvatljivog, kao i svjesnost da se znanjem može pomoći ljudima, neprocjenjiva je.

Za mene je ljudska psiha oduvijek bila nešto tajnovito i zanimljivo, ključ za razumijevanje svih korijena ljudskog djelanja, pa i problema. Uvijek dinamična, u pokretu, jer ona je jedna od odlika po kojoj je čovjek jedinstven, ne samo na matičnom planetu, već mnogo dalje, u granicama poznatog univerzuma.

*Nataša Kovačević,
Gimnazija »Svetozar Marković«
Subotica, 4.f*

POETSKI KUTAK

Vedran Horvacki »Balada djevojke crne kose«

Gradom šeta,
Vitka žena
Tamne puti,
Osmijeha sjajnog.

Ustaje
Uz jutro zlatna
Usamljena,
Ali sretna.

Gradom šeta,
Suncem obasjana
Djevojka crne kose
Osmijeh kruti
Na licu nosi

DNEVNIK JEDNE STUDENTICE

Potruga za domom

Hoće li to biti mali stan, studentski dom, vila ili nešto poput skvota, bitno je kako se osjećaš unutar svog kutka

Dom. Svatko od nas ima jedno mjesto kojem se »vraća«. Prostor u kojem se osjeća sigurno, gdje vlada harmonija, oaza mira i sreće. Za neke je to roditeljski dom u kojem je živio prije odlaska na fakultet, a kad stigne, posjeti svoj zavičaj i u zraku osjeća nostalgiju. S druge strane, oni koji žive u istom gradu u kojem su nastavili svoje akademsko obrazovanje, nisu promijenili stambeno pitanje i nisu iskusili život u drugom mjestu u studentskom domu ili iznajmljenom stanu. Za sve nas studente i studentice u drugom gradu, životne navike se počnu mijenjati. Neki su se odlučili za studentski dom, a neki za suživot u stanu, a nakon nekog vremena, navikneš na prostor u kojem živiš i počinješ ga u svakodnevnom govoru nazivati svojim kutkom ili »domom«. Entuzijasti koji vole buku, druženja po hodnicima, dijeljenje sobe s cimerima i sve što donosi život u studentskom domu – trebaju okusiti takav način stanovanja, ako već nisu (oni koji već nižu godine staža u domu, znaju o čemu je riječ). Za one koji vole svoju privatnost, komfor ili ako već nisu uspjeli dobiti dom zbog manjeg broja bodova ili drugih razloga, oni odlaze u potragu za svojom novom odajom. No, što sve nude stanodavci? Što možete zateći prilikom odabira?!

PRETRAGA PO OGLASIMA

Kako je postalo popularno »visitati« na internetu, oglasi su postali i više nego dostupni. Jedan klik te praktički »odvaja« od tvog novog stana. Prije su bili popularni tiskani oglasnici i mogao si ih listati i zvati telefonom i iznenaditi se posjetom stambenom objektu. Danas, otvoriš web stranicu na kojoj postoje brojne ponude koje nude i prikaz fotografija stana, a ponekad i video turu što olakšava sam postupak i u startu možeš eliminirati nezadovoljavajuće sadržaje (preskupo, jel?). Pogotovo u vrijeme ljeta kad napišeš državnu maturu, kad ti vlasnica stana otkaže boravak u njemu jer ga prodaje u skorijem roku, ili kad vidiš u 8. mjesecu kako nisi na listi prioriteta u domu – potraga počinje.

Kad kreneš s istraživanjem, možeš primiti mnoštvo zanimljivih situacija. Može ti se dogoditi da stan na slikama izgleda predbro, dok u prvom posjetu ne možeš doći sebi koliko slika može prevariti buduće najmodavce. Primjerice, bila mi je kolegica u viziti, čula se s potencijalnim gazdama i došla je na »mjesto zločina«. Na slikama su napravili razmještaj i stan je izgledao vizualno veći nego što zapravo jest. Ali drastična je razlika kad je vidjela svojim očima što joj se nudi za »visoku cijenu«. Još pritom, stan se nalazi deset minuta od središta grada. Lokacija igra veliku ulogu, ali zašto prikazati nešto boljim nego što je?

SITUACIJA BROJ 2. I 3.

Potom se nađeš u situaciji broj 2. Kreneš dalje s pretragom i nađeš si »nešto zgodno«, ne preskupo, ali traže agencijsku proviziju + polog u iznosu jedne najamnine (ponekad i dvije). Ok. Odeš vidjeti o čemu je riječ i primijetiš kako je slika bila vjerodostojna. No, gazda misli da istu večer kad si ga upoznao trebaš platiti bar kaparu. Kad da stвориš novac? Htio si razmotriti ponudu, student si i ne možeš si to dozvoliti. Ali, svi znamo, vrijeme je novac...

Odlična situacija broj 3. Kad pronađeš stan koji je isti kao na slici, kad ne trebaš platiti agencijsku proviziju ni polog, a gazde su nadasve simpatične, uljudne i još sami žele plaćati režije kad i oni odlaze u poštu ili finu. I da, stan kakav si tražio ti, prije svega, nude!

I to novo mjesto u kojem ćeš živjeti neko vrijeme tijekom studentskih dana treba biti tvoja oaza mira. Hoće li to biti mali stan, studentski dom, vila ili nešto poput skvota, bitno je kako se osjećaš unutar svog kutka i možeš li odmoriti tamo nakon napornog dana. Ako ste budući studenti, sretno s potragom. Samo sam upozorila na moguće situacije! Stariji i iskusniji studenti su upućeni, ako već sami nisu iskusili adrenalin potrage za životnim prostorom, onda su na kavi čuli probleme svojih kolega. Sretno, sretno!

Donna Diana Prčić

Sam Smith

KUŽIŠ ?!

NAJBOLJI ALBUMI POP GLAZBE: CREEDENCE CLEARWATER REVIVAL – »COSMO'S FACTORY« (1970.)

Kvintesencijalno ostvarenje benda

gitarist, saksofonist i klavijaturist. U ostatku skupine već je tinjalo nezadovoljstvo, te je ovo posljednji mega-uspješni album grupe. Fotografija na ovitku albuma predstavlja skladište koje su koristili kao prostor za vježbanje, i kojemu su nadjenuli ime Cosmo's Factory. Johnov brat, ritam-gitarist i prateći vokal **Tom Fogerty**, koji je uskoro napustio sastav i tako najavio raspad banda, leži u pozadini, nogu spuštenih na znak na kojemu je ispisano: »Lean, clean, and bluesy«. Krajnje jednostavni slogan kojega su se držali u svojoj glazbi i sjajni recept za veličinu banda koji traje. U Creedence Clearwater Revival svirali su još i: **Stu Cook** (bas-gitara i vokali) te **Doug »Cosmo« Clifford** (bubnjevi i vokali). U komercijalnome pogledu, bio je to jedan od najuspješnijih američkih sastava.

Robert Tilly

Za svega dvije i pol godine, skupina Creedence Clearwater Revival uspjela je objaviti čak šest esencijalnih albuma, bez velikih priprema i bez previše mudrovanja. Sve je to bio ogoljeni, čisti rock'n'roll, zarazan, u pop-maniri. Ovo im je bio peti album, i on je ostao na vrhu američke top-ljestvice cijelih devet tjedana. Album je kvintesencijalno ostvarenje skupine, slavni destilat njihova močvarnoga južnjačkoga bogogiejia i prvorazrednog popa. Neskloni i posve nezainteresirani za aktualne psychedelic rock tokove, kojima su se odale mnoge njihove kolege iz San Franciska, i, uopće sa Zapadne obale (West coast), album su

sastavili od A i B strana prethodnih mega-uspješnih singlica i dodali obrade pjesama **Elvisa Presleya**, **Roya Orbisona**, **Little Richarda** i **Bo Didleya**, sve samih legendi i pionira žanra, kao i živahnu, produljenu verziju hita **Marvina Gayea** »I Heard It Through The Grapevine«. »Travellin' Band« odaje hommage spomenutomu Little Richardu, a »Who'll Stop The Rain« i »Run Through The Jungle« su nesporno inspirirane Vijetnamom. Album je objavljen za Fantasy Records.

U prvome planu je **John Fogerty**, čovjek s jednim od najuvjerljivijih glasova u žanru. On je autor, producent, pjevač,

SUPERMAN

JOHN MALKOVICH

Ugledni glumac i redatelj, dobitnik Emmyja

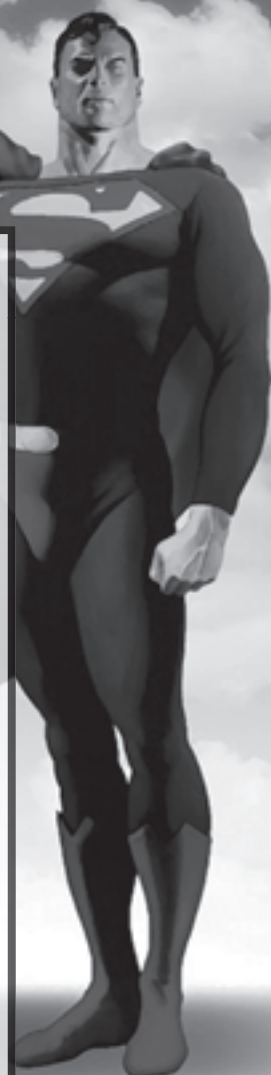
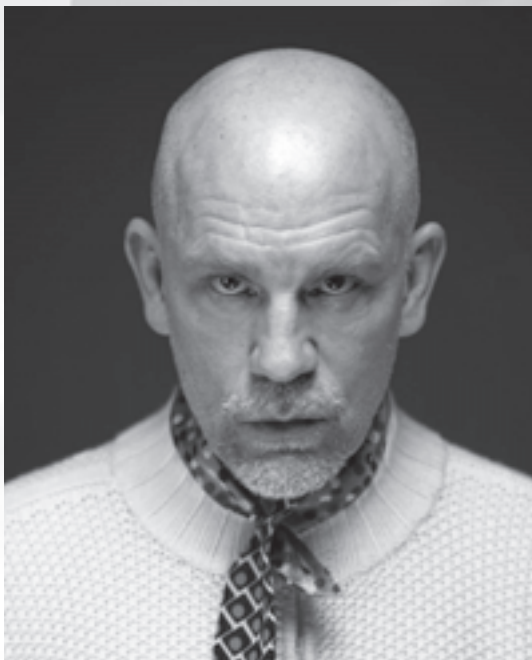
Glasovitog holivudskog glumca **Johna Malkovicha** (srednje ime Gavin), rođenog u mjestu Christopher, Illinois, Sjedinjene Američke Države 9. prosinca 1953. godine, gotovo da možemo smatrati sunarodnjakom! Naime, Malkovichev otac je Hrvat, a majka mu je francusko-kanadsko-englesko-njemačko-škotskog podrijetla. Svoju bliskost Hrvatima John je demonstrirao recitirajući *Lijepu našu* uglazbljenu u pjesmi **Nenada Bacha** *Can We Go Higher?* na snimanju u Los Angelesu.

Johnov djed bio je **Michael »Mike« Malkovich**, a baka **Goldie Stanisha**, oboje Hrvati, potomci iseljenika iz 19. stoljeća. Johnov otac **Daniel »Dan«** bio je izdavač novina (1926.-1980.) koji je tijekom Drugog svjetskog rata služio kao padobranac. Osim znamenitog Johna imao je još jednog sina **Dannyja** i tri kćerke, **Melissu**, **Amandu** te **Rebeccu**, dok mu je supruga **Joe Ann** bila novinarka. Obitelj Malkovich bila je poznata po zalaganjima za očuvanje okoliša u Illinoisu.

John je u svijet glume ušao tako što se kao popularan student bavio i glumom i sportom tijekom pohađanja Benton High School. Pojavio se u nekoliko predstava i glazbenih događanja, u folk/rock glazbenoj skupini, te je bio među organizatorima lokalnog ljetnog kazališnog projekta. Nakon srednje škole upisuje sveučilište Eastern Illinois, smjer ekologija, ali poslije izvjesnog vremena prelazi na Illinois State University gdje je počeo studirati glumu. Godine 1976. u Chicagu skupa s kolegama utemeljuje kazališnu družinu Steppenwolf Theatre Company. Nakon dvije godine prvi put se pojavljuje na filmu, kao statist u filmu »Vjenčanje« **Roberta Altmana**. Zatim se pojavljuje u spotu **Annie Lennox** »Walking On Broken Glass«. U New Yorku nastupa u Steppenwolfovoj produkciji drame **Sama Sheparda** »True West« te osvaja nagradu Obie. Godine 1984. biva nagrađen i za režiju, a ima i svoj brodvejski debi igrajući s **Dustinom Hoffmanom**. Malkovich nakon godinu dana za istu ulogu dobiva prestižnu nagradu Emmy. Prva prava filmska uloga mu je u filmu *Mjesto u srcu* 1984. godine i biva nominiran za Oscara. Iste godine sudjeluje i u kultnom ostvarenju »Polja smrti«. Sljedeći zapaženi nastup je bio u filmu »Carstvo sunca« **Stevena Spielberga**. U nizu zapaženih uloga među oko 70 filmova izdvađa se film »Biti John Malkovich«, koji je po njemu dobio naziv. Nominiran je za Oscara i za rol u »Line of fire«. Najviše nagrada dobio je za sporednu ulogu »Places in the Heart« (dvije nacionalne, bostonsku, kanzašku), zatim za »The Killing Fields« (nacionalnu i bostonsku), »Death of a Salesman« (Emmy), »Being John Malkovich« (New York).

Malkovich ima dvoje djece s glumicom **Nicolettom Peyran**. Živi u Francuskoj. Suvlasnik je lisabonskog disco-kluba »Lux«, kao i njujorškog kluba »Man Ray« (s **Johnnym Deppom** i **Seanom Pennom**), te je vlasnik hotela u Walesu. Prije 10 godina o njemu se pisalo zbog želje da kupi vilu u Dubrovniku koja je bila predmet spora oko sukcesije, koja mu se svidjela dok je obilazio hrvatsko primorje svojom jahtom.

Priredio: N. Perušić

Znanje je američko imanje

Amerika je najjača zemlja na svijetu ne zbog toga što ima moćnu vojsku i Šestu flotu, već zato što ima najjači sustav obrazovanja, kaže kirurg Dragan Milić, znanstvenik međunarodnog ugleda

Kod nas se uobičajeno smatra kako je američki obrazovni sustav loš i da proizvodi, kako je zapisano u Hrvatskom enciklopedijskom rječniku, specijaliste uskog kruga znanja, bez uvida u druga znanja i bez sposobnosti da promišljaju svoje znanje i dovode ga u vezu s drugim znanjima i činjenicama. I kao potvrda toga svako malo se po medijima pojavi poneki primjer »američkog neznanja«: netko je negdje objavio zemljopisnu kartu Europe na kojoj se graniče Poljska i Rumunjska, netko je opet u nekoj izjavi pomiješao Slovačku i Sloveniju, netko je izjavio kako je ovaj ili onaj zaslužan za neki prodor u znanosti, a nije, nego je upravo bio protiv, itd.

Ali, kako su onda Sjedinjene Američke Države najrazvijeniji dio planeta? Kako je američko gospodarstvo toliko vremena br. 1 u svijetu? Kako su američka dostignuća u znanosti i tehnologiji tako dominantna? Otkud dojam da SAD gospodari svijetom u mnogim segmentima gospodarskog, vojnog, geopolitičkog, tehnološkog života?

MIT O AMERIČKOM NEZNANJU

Bit će, vjerojatno, da američki sustav obrazovanja ipak nije tako budalast kako

se to ponekad površno misli. Nedavno je docent **Dragan Milić**, direktor niške Klinike za kardiovaskularnu transplantacijsku kirurgiju i ujedno utemeljitelj Kluba srpsko-američkog prijateljstva i suradnje, u medijima svjedočio kako je u SAD-u »posvećenost znanosti zadivljujuća« i kako se »nijedna država ne može uspoređivati s Amerikom u tome«.

»Amerika je najjača zemlja na svijetu ne zbog toga što ima moćnu vojsku i Šestu flotu, već zato što ima najjači sustav obrazovanja«, kaže Dragan Milić. »Devet od deset najbolje rangiranih svjetskih sveučilišta su u SAD-u. Sustav i organizacija rada u bilo kojem području, jedinstveni su u Americi.«

KAD SE POLITIKA UMIJEŠA

Jedinstvena stvar u svezi s američkim obrazovanjem, barem što se tiče osnovnoškolskog i srednjoškolskog, jest da je ono besplatno i samim tim pristupačno svim slojevima društva. Ono što je također ponuđeno bez troška je prijevoz, i to ne samo u urbanim već i ruralnim dijelovima države. Svakom učeniku osigurane su i uniforme, knjige, kao i ručak za vrijeme školovanja. No, zbog čega se onda tako če-

sto govori o američkom obrazovanju kao veoma lošem? Jedan od razloga je i taj da u Americi postoje ljudi koji od loših vijesti imaju velike koristi. Takvi se ljudi uglavnom bave politikom (iznenađenje?), te se u najvećem broju slučajeva ne nalaze u administraciji Bijele kuće. Oni često zatim govore o neophodnim promjenama, ali ne kako bi poboljšali sustav, a on se uvijek može i treba unapređivati, nego kako bi on jednostavno bio drugačiji. Ništa više od toga. Ne toliko promjena na bolje, koliko samo promjena, nekakva, bilo kakva. I tu se kupe politički poeni. Takve se vijesti onda šire dalje u ostatak svijeta, pa tako dolaze i do nas.

ODLAZAK NA COLLEGE

Kada se govori o visokom obrazovanju, o odlasku na college, tada ima dosta toga staviti za primjedbu. Sveučilišta u Americi jesu skupa, no država je također vrlo spremna pomoći studentima kroz razne školarine, programe za one koji su financijski nestabilni, grantove, kao i druge materijalne i financijske pomoći. A obrazovanje koje se na koledžima pak pruža je visoke kvalitete, i to ne samo na onima poput Harvarda, već i na manje poznatima. Istina je da Amerikanci imaju i problem s velikim brojem djece koja, i to uglavnom u metropolama, ranije prekinu sa srednjim školovanjem (tzv. »drop-outs«), ali to nije problem samog sustava obrazovanja već nekih drugih faktora življenja u velikim gradovima kao što su New York, Chicago, Los Angeles i drugi. No, o tome možda neki drugi put.

Tomislav Perušić

LITERARNI RADOVI NA TEMU IZ LEKTIRE »NORA« HENRIKA IBSENA

PISMO NORI

Poštovana gospođo Helmer,

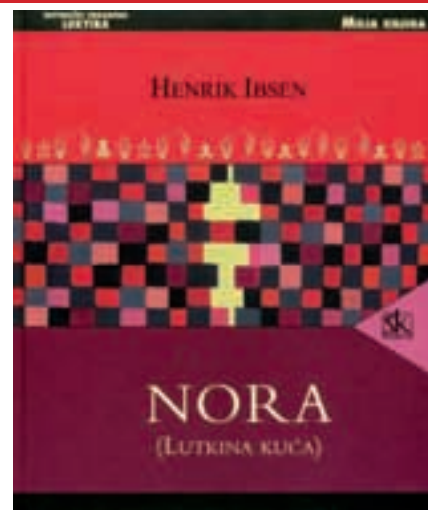
načula sam ponešto o Vašem životu i veoma me je sve to iznenadilo, pa bih Vam željela samo dati nekoliko savjeta. Iako većina ljudi osuđuje Vaš postupak, ja mogu razumjeti zbog čega ste Vi tako postupili i zašto djecu niste povelili sa sobom. Međutim, mislim da je možda postojao i drugi način. Sve se tako brzo odigralo. Niste trebali tako donijeti odluku i usred noći sve napustiti. Možda ste prvo trebali dobro razmisliti o svemu i porazgovarati s Vašim mužem Helmereom. On je veoma ponosan čovjek i mislim da je za njega dovoljno skandalozno što ga Vi napuštate, a kamoli još i djecu da odvedete, stoga mislim da Vam on to ne bi dopustio. Vjerujem da Vas je volio i da bi se potrudio razumijeti Vas. Prvi korak bi bio da Vas malo uključi u poslovni život i uputi u to kako svijet funkcionira. Mogli ste potražiti savjet i od Vaše prijateljice gospođe Linde. Ona je također uspješna žena, zna što želi. Kasnije ste mogli pronaći posao i tako i Vi pridonositi nešto novca u kuću.

A što se tiče reakcije Vašeg muža kada je saznao za Vašu tajnu, mogu je razumjeti, ali ne i opravdati. Kao što sam već rekla, on je ponosan čovjek i vjerojatno nije mogao dopustiti da ga drži u šaci čovjek kojeg toliko prezire. Niste mu to trebali uzeti toliko za zlo, jer je to zbog njegove ponosite naravi. Isto kao što bi on pomogao Vama, mogli ste i Vi njemu pomoći. A ako sve to ne uspije, tek onda ste se trebali odlučiti na ovaj korak. No, međutim, ovo je Vaš život i Vi trebate o njemu odlučivati. Ja ne želim biti jedna od mnogih koji su Vas kontrolirali tijekom vašeg života, samo sam izrazila svoje mišljenje.

Vjerujem da se trenutačno nalazite u teškoj situaciji i nadam se da ćete uspjeti ostvariti ono što želite. Želim Vam svu sreću!

Pozdrav, Kristina Đereg, 3. f

P.S. Nemojte prekinuti svaki kontakt s Vašom djecom, bar im povremeno pišite. Ovo Vam kažem s najljepšim namjerama.

PISMO NORI

Draga Nora,

čujem kako si otišla od svoje obitelji. S jedne ti se strane divim, jedna si od onih hrabrih žena koja je imala hrabrosti usprotiviti se mužu. Ali ipak mi je žao djece koja ni kriva ni dužna ostaju bez majke.

Nora, ti si hrabra žena, jer si spasila život svog muža. Ali nažalost, gospodinu Helmeru je važniji ponos i ugled.

Sada sigurno nailaziš na osudu i narazumijevanje ljudi. Znam da ti to hrabro podnosiš i ne obazireš se na ovaj svijet, pa čak ni na zakone. Nadam se da ćeš sada kada si otišla od kuće razmisliti kako ćeš dalje u životu i izgraditi sebe. Samo jedno te molim – razmisli i nađi rješenje što s djecom! Razumijem da sada nisi u stanju biti majka. Neka ti bude na umu da na djecu može loše utjecati nedostatak majčinske ljubavi.

S poštovanjem, Josipa Ivković, 3.f

PISMO NORI

Draga Nora,

ne mogu ni zamisliti što se to dogodilo u tvojoj glavi i tvojim mislima da si skrenula na ovako lošu putanju. Odlučila si se udati za čovjeka koga voliš i roditi mu predivnu djecu. Nemoj sebi dozvoliti da zbog tvoje neodgovornosti ona ispaštaju! Daj se saberi malo i dovedi svoj život u red! Kakva si to majka ako ih napuštaš?! Želim da znaš da sam ja tu kad god ti trebam i saslušat ću te ako ti je potreban razgovor s nekim. Možda nisam iskusna u ovakvim stvarima, ali ću bar pokušati pomoći. Djeci je potrebna majka, a ne dadilja! Potrebna si im.

Kristina Linde (Helena Švertel 3.f)

PISMO NORI

Draga Nora,

Ljudi često prepisuju naše odluke, gotovo uvijek. Svojim odlaskom znala si kako ćeš uzburkati društvo i njihove ustaljene norme. U svoju korist protiv društva, isplati li se to? Je li to oblik bunta ili sažaljenja nad svojim ropstvom? Razumijem te, napustila si djecu jer si morala, a ne zato što si htjela. Njima ne bi bila od koristi, jer dijete ne može odgajati dijete. Bila si marioneta sustava. Primorana na sve što su ti otac i muž nametnuli. Malograđanštini si se usprotivila, njihovoj učmalosti i uskogrudosti. Nije li to doista hrabro? Napravila si veliki korak u korist nježnijeg spola. Emancipacija žena i njihovo pravo izbora konačno se postavilo kao pitanje. Tvoj odlazak je značio bolje sutra za mnoge žene koje nisu imale hrabrosti iščupati se iz kandži muškaraca. Ti si se ipak snašla, bila osuđivana ili ne, donijela si odluku. Pronaći sebe i izgraditi se kao ličnost je prije svega najispravnija odluka, jer bez vlastitog identiteta nisi nikome od pomoći. U taj brak pun ljubaznosti si bila uvučena, bez pitanja treba li to tako biti ili ne. Bila si predstava tome strancu s kojim si dijelila postelju, a na kraju će svijet opet stati na stranu toga stranca. Smiješno je to kako uvijek nastradaju nedužni, a još smješnije kako su oni bez iole razumijevanja »u pravu«. Nezahtvalno. Život ti je dao lijepu priliku, ali u pogrešno vrijeme. Za sve njih si bila sebična žena, a za mene si stranac s nekog drugog planeta koga sam upoznala kroz ovo djelo mnogo bolje nego svoje prijatelje. Tužno, zar ne?

S poštovanjem, Petra Vereš, 3.f

O DJELU WILHELMA REICHA

Orgonska energija

Znanstvenik je na vrhuncu karijere otkrio energiju koja je imala pozitivna dejstva na sva živa stvorenja, pa tako i na ljude

Wilhelm Reich je bio austrijski, kasnije američki psihijatar, psihoanalitičar, kritičar društva, a ujedno i znanstvenik. Rođen je 24. ožujka 1897. u mjestu Dobrjaniči, tada u Austro-Ugarskoj, danas u Ukrajini, a umro 3. studenoga 1957. u Luizburgu u Pensilvaniji (SAD). Studirao je na Sveučilištu u Beču kod **Sigmunda Freuda**, a poslije je radio kao psihijatar u Berlinu i bio član Komunističke partije Njemačke. Reichovi početni radovi na temu biološke energije započeli su dvadesetih godina prošloga stoljeća, dok je bio student.

Otkriće orgonske energije

Kao što možemo naslutiti, Reich je odskakao od konvencionalne znanstvene struke, jer je zbog svojih eksperimentalnih radova otkrivao neke stvari koje »nisu smjele« biti otkrivene te biti dostupne široj javnosti. Zbog toga su ga napadale razne kompanije i institucije kao što je Savezna uprava za hranu i lijekove (FDA), a naravno tu je bio i FBI. Reich je nažalost postao jedna od žrtava medicinsko-akademskog napada sredinom 20. stoljeća na neortodoksna znanstvena otkrića. Reich je na vrhuncu karijere otkrio energiju koja je imala pozitivna dejstva na sva živa stvorenja, pa tako i na ljude. On je tu energiju nazvao »prvobitna kozmička energija«, a kasnije joj je dao jednostavnije ime »orgon«. Orgonska energija je, kako smatra, kosmička životna energija, fundamentalna kreativna sila dugo poznata ljudima koji su u dodiru s prirodom i o kojoj su spekulirali prirodnoznanstvenici, a koja je u njegovu

slučaju demonstrirana i učinjena fizički stvarnom. Reich je utvrdio mnoga njezina osnovna svojstva. Na primjer, orgonska energija daje naboj i zrači, kako iz žive tako i iz nežive materije. Uz to, ona lako može proći kroz sve vrste materije, mada različitim brzinom. Svi materijali utječu na orgonsku energiju, bilo da je privlače i upijaju ili je odbijaju i reflektiraju. Orgon se može vidjeti, osjetiti, izmjeriti i fotografirati. To je stvarna, fizička energija, a ne samo neka metaforička, hipotetična sila. Orgonska energija ne samo što puni i pokreće svijet prirode, nego smo uronjeni u more te energije, kao što je riba uronjena u vodu. Štoviše, to je medij koji komunicira putem emocija i percepcije, kroz koje smo spojeni s kozmosom i u srodstvu sa svime živućim.

Einstein i akumulator

Tijekom 1940-ih Reich je izradio niz orgonskih akumulatora u kojima bi se akumulirao orgon iz atmosfere. Energija sakupljena u akumulatorima bi se onda koristila za liječenje raznih bolesti. Njene efekte je testirao na ljudima i životinjama, ali nije došao do jasne potvrde svoje teorije bolesti kao odsustva orgona. Projektirao je i aparat za stvaranje oblaka kojim bi se energija orgona kanalizirala u atmosferu i tako stvarala oblake i kišu. Energija orgona, kako je tvrdio, plave je boje i od nje ovise vrijeme, boja neba, gravitacija, emocije i seksualnost. Po njegovu mišljenju, to je jedina energija u prirodi koja ima negativnu entropiju i koja je odgovorna za uređenje materije. Reich je 1940. i 1941. bio u kontaktu s **Albertom Einsteinom** i uvjerio ga da testira

akumulator orgona. Akumulator koji je načinio za ovaj eksperiment sastojao se od Faradejeva kaveza, izvana izoliranog drvetom i papirom. Einstein se složio da bi povećanje temperature bez izvora toplote bila revolucionarna novost u fizici i negacija zakona termodinamike. Osobno je izvršio nekoliko eksperimenata u svome podrumu, ali nije ustanovio temperaturne razlike koje bi poduprle Reichove pretpostavke.

Poslije niza članaka o orgonu i svojih političkih stavova, Američka agencija za hranu i lijekove počela je istraživati njegovo djelovanje. Sud je 1954. godine naredio spaljivanje svih knjiga i dokumenata koji su spominjali orgonsku energiju. Zbog ignoriranja naredbe suda da prekine prodaju akumulatora orgona osuđen je 1956. na dvije godine zatvora. I nažalost umro je u zatvoru 1957. godine.

Danijel Ostrogonac

GEJMERSKI KUTAK: DON'T STARVE!

U 21. stoljeću, kada su granice umjetnosti teško vidljive i kada je teže no inače raspoznati razliku između izvanredne vještine i umjetničkog djela, kada se strip solidificira u umjetničkom svijetu kao njen validan reprezentativac, samo je pitanje vremena i strpljenja kada će i kompjutorske igrice ući u ovaj spektar. Naravno, izjednačiti igrice, koje služe iz prvoga za zabavu, s umjetnošću, mnoge može zbuniti, ali jedan od ciljeva umjetnosti je također zabaviti, razvedriti i skrenuti čovjeku misli s realnih poteškoća u realnom svijetu. I, dakle, ako imamo umjetnike koji su zarobljeni u svojim imaginarnim, umjetničkim svijetovima, zar nije to isti slučaj kao s »gejmerima« koji su zarobljeni u imaginarnom svijetu svojih igrica?

Stilske veze

Ono što me je dovelo do ovakvog načina promatranja igrica upravo su svi ti raznoliki, mnogobrojni faktori koji se u igricama koriste, a koji su već odavno integralni dio drugih umjetnosti. Primjerice slikarstvo (vizualnost), koje se najviše u igricama koristi u živom prikazivanju kvazi-realnosti. A to, u isto vrijeme, čini i slikarstvo – nadrealizam, ekspresionizam, fovizam: svi imaju određenu viziju svijeta i prikazuju ga na određeni način, baš kao što i igrice variraju u stilovima, a samim tim i u načinu kako prikazuju svijet u kome se radnja odvija. Zatim književnost, naročito proza, koja uglavnom u svoje središte postavlja jednog junaka i pripovijeda priču kroz njegove oči, što čine i igrice: većina ima vrlo detaljnu i maštovitu priču iza sebe, koja se polako odvija kako igrica odmiče. A zar nije to isto što i roman ili, u bolju ruku, film? Samo što u igricama, za razliku od romana i filmova, glavni junak nije samo imaginarni lik čije riječi čitamo ili glumac čije lice vidimo na ekranu. Glavni lik je igrač, dakle mi! Ovine se proces katarze ubrzava i pospešuje, koliko god nadrealan bio svijet u koji je igrica postavljena. Mi smo ti koji vodimo priču i koji je nastavljamo, a ne autor ili producent.

Don't Starve!

No, sada kada smo iznijeli ovu teoriju, prijedimo na praktični dio. Predstaviti ćemo vam po jednu igricu iz broja u broj. Za prvi primjer odabrao sam igricu »Don't Starve!« (Ne pregladni!) Igrica započinje

Igrice kao nova forma umjetnosti?

tako što te neka misteriozna osoba, čini se, postavi u čudan svijet i upozori te »da ti je bolje naći nešto za pojesti prije negoli padne noć.« Nimalo neobično upozorenje, čini se. Osim što se, čim padne noć, u sjenama kriju opaka, čudovišna stvorenja od kojih ne možeš pobjeći, osim ako ne postaviš kamp s vatrom. U svjetlosti čudovišta naravno nema. I, dakle, čim te tvoj misterioni (ne)prijatelj ostavi, na tebi je da se snađeš najbolje što umiješ, napraviš alat, nasječeš drva za vatru, napraviš zamke kako bi ulovio plijen i zapravo ne bi izgladnio. Tijekom igrice treba paziti na tri stvari: život, glad i duševno zdravlje (sanity). Duševno zdravlje se gubi noću, kada oko tvoje vatre lutaju stvorenja koja čuješ, ali ih ne vidiš, a kada se spusti dovoljno nisko, stvorenja će se početi prikazivati i danju, prvo kao halucinacije, a potom kao vrlo surova realnost.

Poput distopijskog romana

Cilj je – ne umrijeti! Što ova igrica ima slično s drugim, pravim umjetničkim djelima? Kao prvo, postavka i pozadina priče, koja je vrlo nejasna na početku te se počinje razmagljivati kako igrač sve više istražuje svijet u koji je postavljen, sve to vrlo slično onim klasičnim distopijskim romanima. Besmislenost situacije u kojoj se

Ukoliko vas zanimaju igrice u stilu preživljavanja i istraživanja, onda ovu ne smijete propustiti

igrač nalazi, distortiran svijet s drugačijim zakonitostima i pravilima od realnog, čak i sama grafika koja ukazuje na nedovršenost. A ovu borbu protiv nepravdnosti položaja, kao i istragu o onome što se nalazi iza svega toga, ne vodi neki nasumični junak iz knjige ili filma, vodi je sam igrač. Ovo igrača više uvlači u priču koju igrica pripovijeda, čini ga da se uznemiri svaki put kada čuje šuškanje vjetra ili šapat u sjeni, čini ga da se razljuti kada mu pobjegne plijen ili kada zapali šumu, da se uzbudi kada naiđe na kakav trag do prave istine. A pokraj toga i zabavno je. Grafika koja djeluje toliko grubo, pa čak i smiješno, zbog istih razloga djelovat će i jezivo.

»Don't Starve« je naišao na vrlo pozitivne kritike, kako igrača, tako i stručnjaka. Ukoliko vas zanimaju igrice u stilu preživljavanja i istraživanja, onda ovu ne smijete propustiti.

Ivan Kovač

GLAZBENI INTERVJU: AUGUSTE

Treba vremena da se pronađe vlastiti izričaj

Glazbeni duo pod nazivom Auguste čine studentice iz Zagreba – **Ivana Lulić** i **Gordana Marković**. Počele su surađivati prije tri godine, što je rezultiralo nekoliko pjesama – »Ona«, »Magla«, te nedavno predstavljanim singlom »Budiš more«.

KUŽIŠ!?: Kako je grupa nastala?

Ivana: Mi se volimo šaliti da je grupa nastala kad to još nijedna od nas nije znala! 2009. sam bila pozvana nastupati u jednoj emisiji na HRT-u, no kako sam tek tada počela pisati pjesme, nisam vjerovala sama sebi u istovremeno sviranje gitare i pjevanje, pa se Gordana ponudila da me prati. To je prošlo jako dobro – shvatile smo da imamo isti ukus u glazbi i brzo smo se sprijateljile, tako da smo nastavile skupa nastupati. Ipak Auguste su oformljene prije 3 godine, no tek smo prošle godine objavile svoj prvi singl.

KUŽIŠ!?: Kako biste okarakterizirale glazbu koju stvarate?

Ivana: Naša je glazba pop glazba! Tu nema nikakve sumnje. To je urbani, ali sofisticirani pop. Kako obje volimo slušati jazz, Gordana posebno, osjeti se i utjecaj jazz-a i swinga, ali baš onako, samo da doda posebnu notu svemu!

Gordana: Osobno se nikada nisam htjela, što u slušanju glazbe, što u stvaranju, ograničiti samo na jedan glazbeni stil. Podjednako volim pjevati jazz standarde, songove iz mjuzikla ili pop, a isto tako je i kod slušanja i skladanja. Zabavlja me analizirati što me se to posebno dojmilo u nekoj pjesmi, u strukturalnom smislu, pa onda to možda primijeniti u stvaraju vlastite glazbe. Tako da je naša glazba zapravo rezultat toliko malih kockica koje se slažu jedna na drugu, počevši od nas dviju, preko benda i na kraju do **Tomislava Šuška**, koji nam radi aranžmane.

KUŽIŠ!?: Bile ste finalistice HR demo kluba HRT-a. Koliko vam je to značilo?

Ivana: S obzirom da je HR demo klub matični projekt Hrvatske radiotelevizije namijenjen demo bendovima, od njih smo dobili jako veliku podršku jer je glazba bila izravno predstavljena radijskim i televizijskim glazbenim urednicima. Jako smo se dobro predstavile kroz nastupe i pohvale koje smo dobile samo su nam dale vjetar u leđa da čim prije profesio-

nalno snimimo autorske pjesme. Sve se promijenilo u tom smjeru da smo puno profesionalnije pristupile cijeloj našoj glazbenoj priči. Zakuhalo se atmosfera preko HR demo kluba i na nama je bilo uhvatiti taj val u kojem smo se odjednom našle.

KUŽIŠ!?: Imate dva uspješna singla, a nedavno ste objavili »Budiš more«. Kako ste zadovoljne prijamom kod publike?

Ivana: Prezadovoljna sam uspjehom koji nas prati. Da jedan bend s debitantskim singlom završi na top listi najslušanijih singlova u zemlji, pa da onda istu stvar potvrdi i drugi i treći singl, to se doista ne događa često.

bilo i dobre i one manje dobre glazbe. Ljudi oduvijek slušaju ono što im se sviđa, ali to ne mora značiti da umjetnikov rad treba omalovažavati. Jednako kako smo različite osobe, tako i glazbu različito poimamo i različito se izražavamo kroz nju. Mislim da danas ima pregršt dobre glazbe, ali samo treba zaroniti i istražiti je. Veći problem je današnja konzumacija glazbe.

Gordana: S jedne strane, glazba je dostupnija nego ikad, ali je u toj gomili informacija ponekad teško pronaći ono što je kvalitetno i dobro. Masi ljudi se servira isključivo ono što je senzacionalno i show, što će rezultirati br-

Gordana: Lijepo je u ovom trenutku pogledati unatrag godinu dana i vidjeti kako se sav taj trud ipak isplati. Početak je uvijek najteži, pa mi je drago da je ta faza iza nas. Nekako se sada već iskristalizirala Auguste priča, bolje se snalazimo, naučile smo puno toga i sad polako radimo dalje i truditi ćemo se svakom novom pjesmom biti što bolje.

KUŽIŠ!?: Kako gledate na današnju glazbenu scenu?

Ivana: Često slušam o tome kako je današnja glazbena scena grozna, no ja ne mislim tako. Vjerujem kako je u svakom razdoblju

zinskom zaradom. Ali u takvom svijetu živimo, i to se odražava na svaki aspekt! Međutim, to nije nešto zbog čega se treba obeshrabriti. Treba vremena da se pronađe vlastiti izričaj, da se čovjek u njemu osjeća sigurno i ugodno, to je proces koji se ne smije požurivati, što nekada nije u korelaciji s današnjim brzim protokom informacija i ubrzanim načinom života... Mi smo nekako krenule drugačijim putem, važno je da smo mi zadovoljne svojim mjestom pod suncem, a kome se bude svidjelo, pronaći će nas!

Anita Klinac

EXIT I SEA DANCE U SRPNJU

Ljetna festivalska avantura

Najveći regionalni i jedan od najznačajnijih glazbeni open-air festivala u Europi – Exit festival, bit će održan od 9. do 12. srpnja na Petrovaradinskoj tvrđavi u Novom Sadu. Nakon toga, Exit Avantura u vidu Sea Dance festivala koji se održava od 15. do 18. srpnja na jednoj od najljepših plaža, plaži Jazz u blizini Budve.

»Ove godine Exit proslavlja 15. rođendan i to u znaku velike Exit Avanture«, kaže glasnogovornica Exit festivala **Jelena Galetin**. »Exit tim se pobrinuo za najbolji provod do sada, gdje Exit Avantura počinje ranije 19. lipnja na beogradskom Ušću, koncertom desetljeća, glazbene pop ikone **Robbieja Williamsa**«.

GLAVNE ZVIJEZDE

»Ovog ljeta tijekom Exit Avanture očekuje nas fantastičan i raznovrstan program koji sadrži nebrojeno mnogo ekskluzivnih imena koja prvi put dolaze u Srbiju i Crnu Goru. Posebna programska cjelina na Main stage-u koju čine autori najslušanijih pjesama u suvremenoj popularnoj glazbi i kao što su **Emeli Sandé**, **Clean Bandit**, **John Newman**, **Capital Cities**, **Tom Odell**, **Milky Chance**, redom imena sa prvih mesta svjetskih top lista. Najveće zvijezde nove generacije na-

stupit će tako uz provjerene velikane kao što su **Motorhead**, **Faithless**, **Manu Chao**, **Roni Size**, **Goldie**, **Eagles Of Death Metal**«, najavljuje Jelena Galetin.

Dance Arena odavno je poznata kao jedna od najvećih svjetskih pozornica elektronske glazbe, a ove godine njen program sadrži tri ključna faktora: aktualnost, inovaciju i potvrđenost uz velikane elektronske scene kao što su **Hardwell**, **Martin Garrix**, **Oliver Heldens**, **Chris Liebing**, **Adam Beyer**, **Dixon**, **Tale Of Us**, **Simian Mobile Disco**, **Klangkarussell**, **Francesca Lombardo**...

FUSION STAGE

Fusion stage, omiljena bina regionalnih glazbenika na Exit festivalu, od 9. do 12. srpnja ove godine spojiti će prvu ligu regionalne scene s atraktivnim bendovima iz različitih dijelova svijeta. Supertešku kategoriju najvećih regionalnih imena predvode **Hladno pivo**, **Eyesburn**, **Zoster**, **Duško Gojković**, **Rambo Amadeus**, **Urban & 4**, **Artan Lili**, **Karolina**, **Kiša metaka**, **KKN**, **Kolja** i **Grobovlasnici**, **Sharks**, **Snakes & Planes**, **Feud**, **Ničim** izazvan, **Wolfram**, **High5**, **Brkovi**.

Hladno pivo predvođeni **Miletom Kekinom** nastupaju završne večeri 12. srpnja u

okviru velike balkanske turneje sa novim albumom »Dani zatvorenih vrata«. **Damir Urban** sa svojom četvorkom stiže na Exit 9. srpnja predstaviti svoj posljednji album »Mamut«, ali i ceo niz alter-rock himni kao što su »Budi moja voda« i »Svijet za nas« iz perioda u kulturnoj grupi **Laufer**, pa do samostalnih »Odlučio sam da te volim«, »Nebo«... Prvog dana Exita nastupiti će i hrvatska turbo-punk atrakcija **Brkovi**, gdje je njihov nastup kao da ste bili u welnesu. »Provjerite i zašto je tako«, istaknula je Jelena Galetin.

SEA DANCE

Na ovogodišnjoj dodjeli Europskih festivalskih nagrada za 2014. godinu, morsko izdanje EXIT Avanture, Sea Dance u Budvi, proglašen je za najbolji europski festival u kategoriji do 40.000 posjetitelja po danu! Interesiranje za Sea Dance festival je još veće ove godine, a na preljepoj plaži Jaz očekuju nas neka od najtraženijih imena svjetske glazbene scene kao što su **The Prodigy**, **Robisin Murphy**, **Rudimental DJ set**, **Sigma**, **Wilkinson**, **Dubioza kolektiv**, **Gramatik**, **Flight Facilities**, **Black Sun Empire**, **Noisia** i mnogi drugi, najavljuje naša sugovornica.

Anita Klinac

Mladi bendovi na Exitu

»Exit festival i Studentski kulturni centar Novi Sad ove godine pokrenuli su dosad najveći natječaj za mlade glazbenike kojima se pruža šansa nastupiti na nekoj od vodećih bina na Petrovaradinskoj tvrđavi. Pored glasova programske produkcije Exit festivala i selektorskog tima, publika daje i svoj glas, jer će oni s najviše lajkova i podrške na društvenim mrežama Facebook, Twitter i SoundCloud, imati i veće šanse da budu odabrani za nastup na Exitu!«, kaže Jelena Galetin.

INmusic festival u Zagrebu

INmusic festival bit će održan od 22. do 24. lipnja na zagrebačkom Jarunu. Jubilarno, deseto izdanje festivala uveličat će FFS (Franz Ferdinand & Sparks), Placebo, Paolo Nutini, Of Monsters and Men,

La Roux, Black Rebel Motorcyclce Club, Death Cab For Cutie, Eagles of Death Metal, Future Islands, Frank Turner and the Sleeping Souls, Repetitor, Aziza Brahim, Halka, Batida, Kate Tempest, Jonathan, Sassja, AN-TEMASQUE i mnogi drugi.

Cinema City u Novom Sadu

Internacionalni filmski festival Cinema City održava se po osmi put, od 29. lipnja do 5. srpnja u Novom Sadu, u novoj kreativnoj četvrti koju čine Kineska četvrt i Limanski park. Kao i prethodnih godina, posjetitelje očekuje bogat program posvećen prije svega mladoj, filmskoj i glazbenoj sceni.

Cinema City je koncipiran kroz tri programske cjeline: CC Film, CC Music i CC Pro, kroz koje će posjetitelji festivala imati priliku premijerno pogledati ostvarenja mladih filmskih autora, podsjetiti se prvih remek-djela kulturnih redatelja današnjice, kao i uživati u promociji novog alternativnog zvuka mladih domaćih i regionalnih bendova, priopćili su organizatori.

Opširnije na: www.cinemacity.org.

»Regeneracija Dunava« u Monoštoru

»Regeneracija Dunava« je ekološko-glazbeni festival koji se održava od 2008. godine u Monoštoru povodom obilježavanja Svjetskog dana Dunava. Ove se godine »Regeneracija Dunava« održava 19. i 20. lipnja. Tijekom dva

dana na prostoru Eko-centra bit će organizirani edukacijski, ekološki, umjetnički i glazbeni sadržaji. Na glavnoj, drvenoj bini Eko-centra nastupit će sljedeći izvođači: RAS VICTORY (ft. zion crew) (GER/RS), Raggalution (SLO), KAL, Mad Red, Fish Vibes, The : One, Natty Riddim i Jahmessenjah. A na malom stageu, koji je novitet ove godine, nastupaju: Zenicafaria, Gigatron Selecta, Bratafari, Darez Selecta, Papa Red & Yerromonah, Lewangz, King Calypso, Selectah i Zola Psy. Preko dana, posjetitelji će moći uživati u izložbi slika, projekcijama filmova, ekološ-

kim temama, te prisustvovati i sudjelovati u izradi skulptura od slame – prirodnog materijala koji ima veliki ekološki značaj. U planu je i izrada land art crteža na travi i još mnogo toga, najavljuju organizatori.

Jens Lekman u Zagrebu

U dvorištu kluba Močvara 2. srpnja nastupit će švedski talentirani kantautor **Jens Lekman** uz podršku hrvatskog kantautora **Matije Habijanica** – The Marshmallow Notebooks.

Najavljeni koncert svojevrsno je zagrijavanje za drugo izdanje SuperUho Festivala koji će biti održan od 3. do 5. kolovoza u Šibeniku.

preporuka

GLAZBA: Urban & 4 – »Mamut«

Ovo je šesti studijski album riječke skupine – **Damira Urbana & četvorke** (**Luka Toman, Marco Bradaschia, Sandi Bratonja, Saša Markovski**) s 11 pjesama. Sniman je, poput prijašnjeg EP-ja »Kundere«, u usamljenoj kući na Žumberačkoj gori. S albuma su već u etar lansirani singlovi (i video klipovi) »Sutra ćemo pričati« i »Pridi mi bliže«, koje su fanovi s očekivanjem, ali i opravdano, sudeći po kvaliteti ovih numera ali i ploče u cjelini, objeručke prihvatili. »Mamut« je veoma zreli uradak, a Urbanovi i ovoga puta nadahnuti tekstovi bave se različitim temama: od ljubavi do besmislenosti rata i nasilja. Tu je i inspiracija **Brechtom** u pjesmi »Dva metra«, te **Pasolinijem**, Letećim Holandezom, Venecijom u istoimenim pjesmama. »Mamut« je inače dobio odlične kritike, koja ga je ocijenila jednim od najboljih u dosadašnjoj karijeri ove skupine. Inače, Urban & 4 dolaze i ove godine na novosadski Exit, gdje će zasigurno svirati neke od pjesama s ovoga albuma.

K. U.

FILM: Na putu do zvijezda 2

Nastavak glazbene komedije »Na putu do zvijezda« (originalnog naziva »Pitch Perfect«) stigao je u kina. Prvi dio filma postigao je ogroman uspjeh, te se isti uspjeh očekuje i od nastavka. Radnja filma se odvija oko sveučilišne a capella skupine Barden Bellas koja ulazi u napeto i neizvjesno međunarodno natjecanje koje do sada nije osvojio niti jedan američki tim. Pod redateljskom palicom **Elizabeth Banks** (koja ujedno i glumi jedan od likova u filmu) okupila se glumačka postava koju čine: **Anna Kendrick** kao Beca, **Rebel Wilson** u neponovljivoj ulozi Fat Amy, **Hailee Steinfeld** kao Emily, **Brittany Snow** u ulozi Chloe, **Anna Camp** kao Aubrey, **Skylar Astin** kao Jesse, **Adam DeVine** kao Bumper, te drugi. Anna Kendrick, Adam DeVine i Rebel Wilson poznati su kao izvršni komičari, te će vas u ovome filmu dovesti do suza. Unatoč tome što se ne radi o vrhunskom umjetničkom izričaju, ova lagana komedija odlična je ukoliko želite predahnuti od svakodnevnih obveza.

N. Balažević

KNJIGA: Fran Ray – »Sjeme«

Manuela Martini je njemačka spisateljica koja piše pod pseudonimima Fran Ray i Lou Peabody. Njen triler »Sjeme« izašao je prvi put 1963. godine, ali ideje koje u njemu pronalazimo su ono što ovaj roman čine trilerom 21. stoljeća. Prenapučenost zemlje, globalizacija, GMO hrana, monopol farmaceutskih industrija – prepliću se kroz ovaj triler i čine ga napetim do samog kraja. Knjiga je podijeljena na pet dijelova, a radnja se odigrava u Parizu, Berlinu, Milanu, Frankfurtu, te u Ugandi, Johannesburgu, na Baliu... Niz likova, različitih osobnosti i karaktera susreće se sa situacijama na koje ih ništa nije moglo pripremiti. Iako postoje ogromne sile dobra, tu je i velika nepravda koja hara svijetom. Dok čitate ovaj triler koji je navodna fikcija, zapitat ćete se dešava li se ovo stvarno negdje trenutačno. Ovo je knjiga koja je spremna uzdrmati vaše tlo pod nogama, te vam postaviti tisuću pitanja kroz situacije u kojima se nađu njeni glavni junaci.

I. Rudić

Foto: Tatjana Antunović